

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ పంచపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ పంచపంచాశః సర్గః ॥

స్వీయే పుత్రశతేఽఖిలే సైన్యే చ వినష్టే విశ్వామిత్రేణ తపః కృత్వా శివం
సంతోష్య తతో దివ్యాస్త్రాణ్యుపలభ్య తేషాం వసిష్ఠాశ్రమే ప్రయోగకరణం
తదస్త్రాణి వారయితుం బ్రహ్మాదండముద్యమ్య వసిష్ఠస్య
విశ్వామిత్రసమక్షేఽవస్థానం

తతస్తానాకులాన్ దృష్ట్వా విశ్వామిత్రాస్త్రమోహితాన్ |
వసిష్ఠశ్చోదయామాస కామధుక్ సృజ యోగతః || 1.55.1 ||

తస్యా హుంకారతో జాతాః కాంబోజా రవిసన్నిభాః |
ఊఢసశ్చాఢ సంభూతా బర్బరాః శస్త్రపాణయః || 1.55.2 ||

యోనిదేశాచ్చ యవనాః శకృద్దేశాచ్చకాః స్మృతాః |
రోమకూపేషు మ్లేచ్ఛాశ్చ హారీతాః సకీరాతకాః || 1.55.3 ||

తైస్తన్నిషూదితం సర్వం విశ్వామిత్రస్య తత్క్షణాత్ |
సపదాతిగజం సాశ్వం సరథం రఘునందన || 1.55.4 ||

దృష్ట్వా నిషూదితం సైన్యం వసిష్ఠేన మహాత్మనా |
విశ్వామిత్రసుతానాం తు శతం నానావిధాయుధం || 1.55.5 ||

అభ్యధావత్ సుసంక్రుద్ధం వసిష్ఠం జపతాం వరం |
హుంకారేణైవ తాన్ సర్వాన్ నిర్దదాహ మహానృషిః || 1.55.6 ||

తే సాశ్వరథపాదాతా వసిష్ఠేన మహాత్మనా |
భస్మీకృతా ముహూర్తేన విశ్వామిత్రసుతాస్తథా || 1.55.7 ||

దృష్ట్వా వినాశితాన్ సర్వాన్ బలం చ సుమహాయశాః |
సవ్రీడం చింతయావిష్టో విశ్వామిత్రోఽభవత్ తదా || 1.55.8 ||

సముద్ర ఇవ నిర్వేగో భగ్నద్రంష్ట్ర ఇవోరగః |
ఉపరక్త ఇవాదిత్యః సద్యో నిష్పృభతాం గతః || 1.55.9 ||

హతపుత్రబలో దీనో లూనపక్ష ఇవ ద్విజః |
హతసర్వబలోత్సాహో నిర్వేదం సమపద్యత || 1.55.10 ||

స పుత్రమేకం రాజ్యాయ పాలయేతి నియుజ్య చ |
పృథివీం క్షత్రధర్మేణ వనమేవాభ్యపద్యత || 1.55.11 ||

స గత్వా హిమవత్పార్శ్వే కిన్నరోరగసేవితం |
మహాదేవప్రసాదార్థం తపస్తేపే మహాతపాః || 1.55.12 ||

కేనచిత్ త్వథ కాలేన దేవేశో వృషభధ్వజః |
దర్శయామాస వరదో విశ్వామిత్రం మహామునిం || 1.55.13 ||

కిమర్థం తప్యసే రాజన్ బ్రూహి యత్ తే వివక్షితం |
వరదోఽస్మి వరో యస్తే కాంక్షితః సోఽభిధీయతాం || 1.55.14 ||

ఏవముక్తస్తు దేవేన విశ్వామిత్రో మహాతపాః |
ప్రణిపత్య మహాదేవం విశ్వామిత్రోఽబ్రవీదిదం || 1.55.15 ||

యది తుష్టో మహాదేవ ధనుర్వేదో మమానఘ |
సాంగోపాంగోపనిషదః సరహస్యః ప్రదీయతాం || 1.55.16 ||

యాని దేవేషు చాస్త్రాణి దానవేషు మహర్షిషు |
గంధర్వయక్షరక్షసు ప్రతిభాంతు మమానఘ || 1.55.17 ||

తవ ప్రసాదాద్ భవతు దేవదేవ మమేప్పితం |
ఏవమస్త్వీతి దేవేశో వాక్యముక్త్యా గతస్తదా || 1.55.18 ||

ప్రాప్య చాస్త్రాణి దేవేశాద్ విశ్వామిత్రో మహాబలః |
దర్పణ మహతా యుక్తో దర్పపూర్ణోఽభవత్ తదా || 1.55.19 ||

వివర్ధమానో వీర్యేణ సముద్ర ఇవ పర్వణి |
హతం మేనే తదా రామ వసిష్ఠమృషిసత్తమం || 1.55.20 ||

తతో గత్వాఽఽశ్రమపదం ముమోచాస్త్రాణి పార్థివః |
యైస్తత్ తపోవనం నామ నిర్దగ్ధం చాస్త్రతేజసా || 1.55.21 ||

ఉదీర్యమాణమస్తం తద్ విశ్వామిత్రస్య ధీమతః |
దృష్ట్వా విప్రద్రుతా భీతా మునయః శతశో దిశః || 1.55.22 ||

వసిష్ఠస్య చ యే శిష్యా యే చ వై మృగపక్షిణః |
విద్రవంతి భయాద్ భీతా నానాదిగ్భ్యః సహస్రశః || 1.55.23 ||

వసిష్ఠస్యాశ్రమపదం శూన్యమాసీన్మహాత్మనః |
ముహూర్తమివ నిఃశబ్దమాసీదీరిణసన్నిభం || 1.55.24 ||

వదతో వై వసిష్ఠస్య మా భైరితి ముహుర్ముహుః |
నాశయామ్యద్య గాధేయం నీహారమివ భాస్కరః || 1.55.25 ||

ఏవముక్త్యా మహాతేజా వసిష్ఠో జపతాం వరః |
విశ్వామిత్రం తదా వాక్యం సరోషమిదమబ్రవీత్ || 1.55.26 ||

ఆశ్రమం చిరసంవృద్ధం యద్ వినాశితవానసి |
దురాచారో హి యన్మాథస్తస్మాత్ త్వం న భవిష్యసి || 1.55.27 ||

ఇత్యుక్త్వా పరమక్రుద్ధో దండముద్యమ్య సత్వరః |
విధూమ ఇవ కాలాగ్నిర్యమదండమివాపరం || 1.55.28 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే పంచపంచాశః సర్గః ||